

CRÍTICA LITERÀRIA

Imatgeria religiosa valenciana

UN NOU LLINDAR

Necessitem profetes!

RAMON RIBERA

Historiador de l'art

Un acurat i molt il·lustrat llibre que documenta i analitza la història i producció imatgera de tres generacions d'una mateixa nissaga familiar valenciana dedicada a la realització d'escultura religiosa entre els segles XIX i XX: els Tena, que van portar el seu art més enllà de les terres valencianes, la resta d'Espanya i Hispanoamèrica.

La reconstrucció de la història i la catalogació de l'obra ha estat possible gràcies a la conservació de l'arxiu documental i fotogràfic familiar, ja que molta de l'obra va ser destruïda en el transcurs dels fets bèl·lics del 1936. Com diu l'autor, "es mostra la rutina i el treball resolt en un taller d'escultura religiosa durant els segles XIX i XX", que "ens ha permès acostar-nos a una manera de viure el quefer artístic, cultural, polític i social de la València de la passada centúria".

Estructurat en dos amplis apartats, en el primer es documenten els estudis, obradors i tallers valencians dedicats a la imatgeria religiosa, la fundació de la Casa Tena, el paper de l'Escola Superior de Belles Arts de Sant Carles, els efectes tràgics de la Guerra Civil sobre el patrimoni mòble, les noves corrents i tendències estètiques i els nous tallers imatgers.

El segon està dedicat plenament al Taller dels Tena, les tres generacions fins al tancament definitiu l'any 1970. L'iniciador va ser Vicente Tena Ferrando (1833-1894), que va obrir el taller el 1880, dedicat a la restauració, decoració, policromia i daurats. La plenitud i prestigi de la casa-taller s'esdevindria amb la figura del seu fill Vicente Tena Fuster (1861-1946), que de ben jove ja va demostrar les seves habilitats en la talla escultòrica; el funcionament del seu taller era com una veritable indústria seriada al servei de l'art sacre. L'últim continuador va ser Vicente Tena Cuesta (1904-1996). Els fets del 1936, amb el tancament temporal del taller, la reobertura passada la guerra i l'arribada de nous i nombrosos encàrrecs es detallen en el llibre. ■

JUAN BAUTISTA TORMOS CAPILLA

La Casa Tena. Un segle d'imatgeria valenciana

Institució Alfons el Magnànim -CVEI, 2023, 398 pàg.

Profeta és el qui parla en nom de Déu. Ho fa el qui viu de la relació amb ell i està atent al poble perquè viu immers en ell i implicat amb ell. Els profetes, en la tradició bíblica, són els qui han mantingut viva la fe del poble i l'han alliberat d'idolatries i falses aliances que afebleixen la seva identitat i coherència de vida, especialment en tot allò que afecta la seva identitat col·lectiva i dignitat humana.

És normal que, degut a la seva honradesa, els profetes siguin perseguïts, calumniats, menyspreats i assassinats. La Bíblia n'està plena d'exemples, l'Antic i el Nou Testament, Jesús i la vida de l'Església al llarg dels segles.

Podem llegir, amb la mentalitat d'avui, les paraules de Moisès al seu poble: "El Senyor, el teu Déu, farà que s'aixequi d'enmig teu, d'entre els teus germans, un profeta com jo."

Necessitem profetes, també avui!

Pel baptisme, pel do de la fe i la resposta que donem a la crida que Déu ens fa perquè l'Evangelí entri en el cor de la societat, hem rebut la missió de ser profetes enmig del poble i viure la mateixa experiència profètica de fer visible el testimoni cristià amb fets i paraules. El profeta no està sol ni està sense aquells recursos necessaris per dur a terme la seva missió, perquè Déu li posara als llavis les paraules que ha de pronunciar i serà la seva força en tot moment.

La resposta és la confiança. La forma de ser, de parlar, del profeta davant qualsevol situació de la vida pot crear interrogants irresistibles i un entorn favorable d'adhesió. Per al profeta, el contacte amb la Paraula de Déu és la clau per dur a terme qualsevol encàrrec, comunicar qualsevol paraula o gest significatiu en el seu nom.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca